

in epistolam ad Philippenses II.

est dilectio amicitie: qd homo preponit honorem dei etiam
hunc delectationi qua fruic deo. Et hec est pfecta chari-
tas. Unde Ro. 8. Reg mors neq; vita neq; angeli. tc.
Et subdit nono cap*t*. Opibam ego anathema fieri p
fratribus meis tc. Et hoc vt ostendat se esse pfectioris
charitatis qualis sit paratus ppter amore dei et gloria ca-
rere delectatione visionis dei. t ideo hoc elegit tanq; ma-
gis perfectum.

Lectio tertia.

Hoc confidens scio qd maneb
et permanebo omnibus vobis ad
pfectum vestrum et gaudium fi-
der: ut gratulatio vestra abundet in chri-
sto iesu in me. p meum aduentum iteruz ad
vos. Tantum digne euangelio christi con-
uersamini: ut siue cuz venero et video vos
siue absens audiaz de vobis. quia statis in
vno spiritu vnanimes collaborantes fidei
euangelij et in nullo terreamini ab aduersa-
rijs que est illis causa perditionis. vobis aut
salutis. Et hoc a deo. Quia vobis donatuz
est p christo non solum ut in eum creditis:
sed ut etiam p illo patiamini: idem certa-
men habentes quale et vidistis in me et nūc
audistis de me.
Posita dubitatione et rōnibus hinc inde: hic soluit du-
bitationē. Et pmo quasi eligens vnam partē pñnciat
post futurū aduentum suū ad eos quantū ad se. Secundo
ostendit quid requirat ex parte eoz ibi. Tantum digne
tc. Item pma in tres qd pñmitit futurum aduentū.
Secundo ostendit fructū. Tertio illum fructū exponit.
Dicit ergo. Fluere in carnis necessarij est ppter vos. et
hoc qd mea vita est fructuosa vobis. ideo scio hoc scz qd
pmanebo: fed hoc quasi confidens de deo. puer. 18. Ju-
stus qd leo confidens absq; terrore erit tc. Hanebo et
pmanebo id est viuam et diu viuā. Sed contra statim ē
oculis a nerone. Respondeo. dictū est qd ep̄la et fa-
cta vel scripta pmo anno in carcereatis qd fuit pmo an-
no neronis. Unde postea vixit septem annis. Omib;
vobis id est ad utilitatem omnī vestrū. 3. Corin. 10. Non
querens quid mihi vtile est. sed qd multis ut salvi fiant.
Et hoc ad pfectum vestrum id est ut p mean exhortatio-
nem pñcias in fide et gaudieatis de mea vita quā audi-
tis. Et magis gauderetis si esset presens Ro. 1. Deside-
ro videre vos. tc. Deinde exponit qd dixerat dicens.
Ut granulatio vestra tc. id est si detur ut iterum veniam
ad vos: est ut gaudiū abundas sim vobis Epb. 3. Si aut
qui potens est omnia facere supabundanter qd petum aut
intelligimus tc. Et hoc in xpo iesu: qd hoc ipsum et gau-
debat de eo erat ppter xpm. Philēm. Fruar te in domi-
no tc. Deinde cum dicit. Tantum digne tc. ostendit
quid requirat ex parte eoz. Et circa hoc tria facit. quia
pmo facit hoc. Secundo manifestat utilitatem inde con-
sequente. Tertio explicat. Dicit ergo qd mihi ex parte eo-
rum requirat qd in euangelio christi digne conuerterentur
scz fm qd doctrine tali congruit. 1. thessal. 2. Testificati
sumus ut ambularetis digne deo qui vocavit vos in su-
um regnum et gloriam tc. Col. 1. Ambuletis digne deo tc.
Et cum venero ad vos et video vos aut absens audi-
am de vobis bona. Et hoc gaudiū est mihi. 3. Jo. 1. Da
lorum horum non habeo gratiam qd ut audiaz filios mes-

os in veritate ambulare tc. Et nū in spetiali expeditis ab
eis: Primo vnitatem. Secundo constantiam ibi. Et in
nullo tc. Est autē sanctis necessaria vnitatis triplex. icilis
amoris. Unde dicit: Audia de vobis qd se statis in vno
spiritu qd est per amores Epb. 4. Solliciti seruare vni-
tatem sp̄s in vinculo pacis Et. 1. Corin. 6. Qui autem
adheret domino vnu sp̄s est. Item concordia. Unde
dicit. Unanimes id est vnam voluntatem et animū ha-
bentes Act. 4. Multitudinis credentium erat coi vnu
et anima vna tc. ps. Qui inhabitare facit vnu mox
in domo tc. Item cooperacionis. Unde dicit: Collabo-
rantes tc. ut scz vnu adiuuet aliu. Ad hoc facit quod
dicit. 1. Reg. 25. Congregat⁹ est israel vniuersus et plan-
kerunt eum scz samuel puer. 18. Frater qui iuvat a fra-
tri quasi cluitas firma. Secundo expedit constantiam
ibi. Et in nullo tc. Et pmo inducit ad fortitudinem. Secun-
do ponit rationes. Dicit ergo. Et in nullo tc. quia nihil
possunt nisi quantū deus pmittit. Luc. 21. Capillus de
capite vestro non peribit ps. Folii eius non defuer tc.
Esa. 51. Quid tu ut timeas ab hoīe mortali et a filio ho-
minis qui quasi senum ita arefet. Ratio autē est triplex
Prima sumit a fructu tribulationis. Secunda ex dono
duplici dei. Terra ab actore. Dicit ergo. Vō terreami-
ni: quia est vobis fructus: qd scz persecutio in illis scz pse-
quentibus est causa perditionis. sed vobis est causa salu-
tis 2a. 16. Qui voluerit aīam suam saluaz facere pdet
eam tc. Jo. 12. Aut amat animā suam perdet eaz. Osee
12. Perditio tua ex te israel tantumō ex me auxiliū tuū
tc. Et hoc a deo a quo pro munere donarum est vobis
et sustineatis tribulatioē patēter. Ut in eū credas.
Ephe. 2. Gressus eius estis saluati. Et hoc quantū ad sia-
dem quod est magnū et primum donum. Et etiā ut pilla-
lo pariamini qd est magnū donū ut curam xpi agatis qd
atlethe eius Act. 5. Iabant apli tc. Sic ergo vtile est ex
honorificum: et ideo agatis fortiter. Tertio ex exemplo
qd ita tractat eos deus sic nos qui sumus pñmitie fidelūz.
Et ideo dicit. Idem certamē habentes quale vidilis in
me scz apud vos qd nudus fuī verberat⁹ philippis ppe
phitonissam liberataz. Act. 16. Et nūc auditis de me
qd sum in vinculo.

Capitulū secundū.

Iqua ergo consolatio in chil-
sto: si quod solaciū charitatis:
si qua societas spiritus. si qua
viscera miserationis: implete
gaudiū meum. ut idem sapiatis: eandē cha-
ritatem habētes. vnanimes id ipsum senti-
entes. Nihil p contentionē neq; p inanem
gloriam. sed in humilitate superiores sibi-
inuicem arbitrantes. non que sua sunt sin-
guli considerantes: sed ea que aliorū.
Supra prebuit se in exemplū patiente et sanctitatē: hic
ad idem adducit exempla aliorum. Et pmo ponit exem-
plum christi. Secundo exempla suorum discipulorum quo
ad eoz confirmationē mittere pñmitit ibi. Sperolautē
in dño tc. Circa primum tria facit. qd pmo pñmitit exhorta-
tionem. Secundo inducit exempla ibi. Hoc enim senti-
te tc. Tertio concludit ppositum ex exemplo christi ibi.
Itaq; charissimi mei tc. Circa primum pmo ē cōsiderādū
crime qd eos inducit. Sed ad quid inducit ibi. Implete
gaudiū tc. Utile autē circa pñmū qdruplici medio. pmo
ex devotione ad ipsum xpm. Sed ex charitate primum.
Tertio ex spēciā societate. Quarto ex miseratione. Dicit
¶ 15

Explanatio sancti Thome

ergo. Si qua cōsolatio tē. Nec quattuor media que hic consequenter ponunt̄ omnia referunt̄ ad hoc qd̄ subdit̄. Implete tē. Et est sensus. Quasi dicat. Consolari volo in vobis. Si qua ergo consolatio id est si quā consolatis onem mibi afferre vultis in xp̄o implete gaudiū meum. Isa. 61. Ut pōnerē fortitudinē lugentibus Lyon tē. 2. corin.. Consolat̄ nos in omni tribulatione v̄ et ipsi pōsumus consolari tē. Ex parte vero charitatis fraterne dicit. Si qd̄ solaciū charitatis sc̄z est implete gaudiū meū. Sal. 5. Fructus autē sp̄us est charitas gaudiū pax tē. p̄. Ecce q̄ bonus tē. Item ex societate. et hec est inter homines qui cōmunicant in rebus sicut socij in bellicis armis ut bona sp̄iales q̄ sibi cōmunicat in sp̄ialib⁹ bonis. Et ideo dicit. Si qua societas sp̄is sc̄z ē mibi ad vos implete gaudiū meū. quasi dicat. Exhibui ego v̄obis multā consolationē vestram. Si ergo socij mei estis exhibete idex t̄ vos mibi. Eph. 4. Solliciti seruare vnitatem sp̄is in vinculo pacis tē. puer. 18. Ut amicabiliis ad societatem magis amicus erit q̄ frater. Item ex miseratione cū dicit. Si qua viscera miserationis. Col. 3. Induite vos sicut electi dei sancti t̄ dilecti viscera mitsericordie tē. Deinde ponit ea ad que inducit. et p̄mo in generali dicens. Implete tē. quasi dicat. Handeo in vobis ppter bona que vidi et audiui de vobis. Is quādo hec p̄ficien̄t tunc gaudiū meū cresceret et tandem p̄ficiet̄. Unde illud implete p̄ficiēdo in bonū. Secundū in speciali monet ad mutuā charitatē. cui⁹ vnitatis in duob⁹ p̄sistit. sc̄z interius in affectu et exteriori in effectu. 1. Jo. 3. Non diligamus verbo neq̄ lingua; sed opere et veritate. tē. P̄tria designat̄ i obiecto charitatis cū dicit. Idē sapite. Sapientia em̄ est cognitio altissimaz cauſaz. q̄ eius est iudicare qd̄ nullus potest sine causa altissima. Et ideo sapientia est cognitio de diuinis. Idem ergo sapite tē. qd̄ dicit. Idem sapiatis circa ea que sunt fidei Ro. 15. Deus autē patienter et solaciū det vobis idipsum sapere in alterutrūm iūm̄ iūlūm̄ christū: vt vno ore honorificet̄ deū. Sed hoc sit p̄ charitatem eandē Col. 3. Sup̄ omnia charitatē habentes qd̄ est vinculū perfectionis. Idē q̄tū ad effectum sunt duā necessaria. sc̄z confensus duorum in idem ex parte affectus et iudicium rōnis concors in codē. Quantū ad pīnum dicit. Unanimes sc̄z in agendis p̄. Qui inhabitat̄ facit vni⁹ moris in domo. Ro. 15. Uno ore honorificet̄ deū. Quantū ad secundū dicit. Idipsum sentientes. Qd̄ ita differt ab hoc qd̄ dicit. Idem sapite. sicut hoc qd̄ dicit. Unanimes in charitate. Secundo monet ad humilitatē circa quā p̄mo excludit̄ p̄tria humilitati. Secundo ponet ad eam. Contraria autē humiliati sunt que oriunt̄ ex superbia. Hęc autē sunt ppter exterior cōtentio. q̄ humiles sibi cedunt̄. puer. 13. In superbos semper iurgia sunt tē. Jac. 3. Abi zelus t̄ contētio ibi incōstantia et offē opus prauū. Aliud est inanis gloria. Sup̄bas em̄ inordinate appetit suā excellentiaz em̄ in opinione aliorum Sal. 6. Non efficiamur inanis glorie cupidī innicē. p̄uocantes inuicem inuidentes. tē. Jo. 8. Egō autē nō quero gloriā meā tē. Sed in humilitate superiores inuicem arbitrant̄. Sicut esti p̄mitet ad superbiā q̄ homo se extollat supra se: ita ad humilitatē q̄ bō se subiicit̄ fm̄ suā mensurā. Sed quō superior poterit hoc implere. Aut esti nō cognoscit̄ se esse superiōrē et virtutē suā. et sic non est virtuosus: qd̄ nō est prudens. Aut sc̄it. et sic non pōt̄ alium exhibit̄ superiōrem se. Respondeo. dicendū est q̄ nullus est sic bonū quin sit aliquis defectus. et nullus est sic malū quin habeat aliqd̄ boni. Unde non oportet q̄ eum preponat sibi simpliciter. sed q̄tum ad hoc dicat in mēte sua. Forte in me ē aliquis defectus. qui nō est in illo. Et hoc ostendit̄

Augustinus in libro de virginitate quō virgo p̄fessat̄ sibi coniugatā: q̄ forte feruētor. Sed derur q̄ tūz ad omnia sit illi bonus t̄ ille malus. nihilominus t̄n et ille geritis duplē personam sc̄z tui t̄ xp̄i. Si ergo illum no preponas rōne suū persone. preponas rōne imaginis diuinis Ro. 12. Honore inuicem p̄uenientes. Et tertio monet ad mutuā sollicitudinē dicens. Non que sua tē. 1. corin. 12. Pro seūuē sollicita sunt mēbra tē. 1. cor. 13. Charitas non querit q̄ sua sunt.

Lectio secunda

Dicitur sententia in vobis qd̄ et in christo iēsu. Qui cū in forma dei esset non rapinam arbitratus est esse se equalem deo: sed semetipsūz exinanuit formam serui accipiens in similitudinē hominū factus t̄ habitu inuentus v̄t homo humiliavit semetipsūz factus obedies ysq̄ ad mortē: mortē autē crucis. Post̄ aplū posuit exhortationē suam: hic horat̄ ad virtutem humilitatis exemplo christi. Et p̄mo inducit ad imitandū xp̄i exemplū. Secundū ponit eius exemplū ibi. Qui cum in forma tē. Dicit ergo. Sitis humiles v̄t discreti. ideo hoc sentire id est experimē tenet̄ quod fuit in xp̄o iēsu. Morandū q̄ quinque modis debemus hoc sentire sc̄z quinque sentibus. p̄mo videre eius claritatē v̄t ei cōformemur illuminati Isa. 33. Regem in decoru suo videbit̄ tē. 2. cor. 3. Nos autē omnes renata facie gloriam dei speculantes tē. Secundū audire eius sapientiaz v̄t beatificemur. 3. Reg. 10. Beati viri tui t̄ beati seruit̄ tuū qui stant̄ coram te t̄ audiunt̄ sapientiam tuū tē. p̄. In auditu auris obediuit mibi tē. Tertio odorare grauit̄ ad eū currant̄. tē. Can. 4. Trahe me post̄ te currem̄. In odorem vnguentorum tuorum tē. Quarto gustare dulcedinem eius pītatio v̄t in deo sem̄ ym̄. p̄. Quinto vident̄ quoniam suauis est dñs tē. Quinto tangere ei⁹ virtutem v̄t saluemur Barb. 9. Si tertigō triū simboliū vestimentū eius salua ero tē. Et sic sentire quasi tangendo et operis imitationē. Deinde cū dicit. Qui cui⁹ in forma tē. p̄ponit exemplū xp̄i. Et p̄mo premittit chus̄ti malestatem. Secundū ponit eius humilitatē ibi. Ses metipsum tē. Tertio exaltationē ibi. Propter quod tē. Et p̄mo maiestatē xp̄i p̄mittit v̄t magis humilitas com mendet̄. Et duo p̄ponit pīmentia ad xp̄i dignitatem sc̄z diuine nature veritatē. Secundū equalitatē ibi. Horaz pīman tē. Dicit ergo q̄ sc̄z xp̄s cum in forma tē. Anum quodq̄ em̄ dicit̄ in natura generis vel speciei p̄ suā formā. Unde forma dicit̄ natura rei. Et sic esse in forma dei est esse in natura dei. p̄ qd̄ intelligit q̄ sit verus deo. 1. Jo. ultimo. Ut sumus in vero filio eius iēsu christo. Sed nō est intelligendū q̄ aliud sit forma dei: aliud ipse deus q̄ in simplicibus et in materialibus idem est forma t̄ id cuius est. et maxime in deo. Et quare potius dicit̄ in forma q̄ in natura. Qd̄ia hoc competit nominibus pīpīs filii tripliciter. Dicit̄ enim et filius t̄ verbū et imago. Filius enim est qui generat̄ t̄ finis generatiōis est forma. Et ideo v̄ ostendat̄ pīfectus dei filii dicit̄ in forma. quasi habens perfecte formā patris. Similiter verbū non est p̄fectum nisi qd̄ dicit̄ in cognitione nature rei. Et sic verbum dei in forma dei dicit̄. q̄ habet totam naturā pīpis. Similiter nec imago dicit̄ pīfecta nisi habeat formā cui⁹ est imago. Heb. 1. Cum sit splendor glorie t̄ figura substantie eius tē. Et nunq̄ habet eam pīfecte. Sic. quia non rapinam tē. Nod̄ possit duplē intelligi. Vno

in epistolam ad Philippenses II.

modo sic quia non rapinam te. quia hoc esset rapisi res feratur ad humanitatem. si non loquuntur de hoc. sed si dicant de humanitate hoc est hereticus. qd 10.5. **E** qualis deo se facies ergo arbitrabaris se equalem deo. **D**e pugnat etias ratio nis: qd natura dei non est receptibilis in materia. Qd autem aliquis existens in natura aliqua magis vel minus principet eam est ex materia. sed ibi non est. ergo dicendum est et arbitratu s est non esse rapinam sed se esse equalem deo. qd est in forma dei: et cognoscit bene naturam suam: et quia cognoscit hoc 10.5. **E** qualis se deo facit: sed hoc non fuit rapina. sicut quando diabolus et homo volebat ei et regi 13.14. **E**go similis altissimo te. Et secundum 3. **E**ritis sicut dixi te. Et qd hec fuit rapina. ideo per hoc Christus venit sacrificare. p. Que non rapui tunc excolubus te. **C**onducum cum dicit. Sed semetipsum te. humilitatem Christi comedat. Primum quantum ad mysterium incarnationis ibi. Humiliauit se te. **S**ecundo quantum ad mysterium passionis ibi. Humiliauit se te. Circa primum primo ponit humilitatem. Secundo eius modi formam. Dicit ergo. Sed semetipsum te. Sed qd erat plenus divinitate. nunc ergo euacuauit se divinitatem: No. quia qd erat plenus: quod non erat assumptus. Sed hoc est intelligendum secundum assumptionem eius qd non habuit. sed non secundum assumptionem eius qd habuit. Sicut enim descendit de celo non qd desineret esse in celo. sed qd incipit esse nouo modo in terris: sic etiam se exinanuit: non dependentendo naturam divinam: sed assumendo naturam humana. Multe autem dicit exinanuit. Inane enim opponitur pleno. Natura autem divina plena est: qd ibi est omnis bonitas perfectio. **E**go. 33. Ostendam tibi omne bonum. Natura autem humana et alia non sunt plena: sed in potentia ad plenitudinem: qd est facta quasi tabula rasa. Est ergo natura humana inanis. Dicit ergo. Exinanuit. qd naturam humana assumptus. Tantum ergo primo nature humana assumptionem dicens: Formam seruus accipiens. Homo enim ex sua creatione est seruus dei. et natura humana est forma serui. p. Scitote quoniam dominus ipse est deus te. **E**sa. 42. Ecce seruus meus te. p. Tu domine suscepтор meus es te. Cur dicit convenienter? formam serui qd seruum? Quia seruus est nomen apostolis vel suppositi quod non est assumptus: sed natura. qd enim suscepitur distinguere a suscipiente. Non ergo filius dei assumptus hominem: qd daref intelligi qd homo esset aliud a filio dei: cum tamen filius dei factus sit homo. Accipit ergo natum in persona sua ut esset idem in persona filius dei et filius hominis. Secundo tantum nature conformitatem dicens. In similitudine hominum factus secundum speciem. **H**eb. 2. Debuit ergo omnia fratribus assimilari. te. Et si dicas qd in domino Iesu Christo non conuenit speciem accipere. verum est qd resulteret ex divinitate et humanitate. qd divinitas et humilitas conuenissent in unam naturam communem. Unde sequeretur qd divina natura (ut ita loquitur) mutaretur. Tertio nature humanae conditiones ponit dicens: Et habitu inuenient ut homo: qd defectus omnes proprietates continentis speciem preter peccatum suscepit. Et ideo habitu innatus ut homo est in exteriori conueratione: qd effurit ut homo. fatigatur sicut et huiusmodi. **H**eb. 4. Temptatus postea in terris visus est: et cum hominibus conueratus est. te. Et sic habitum possumus referre ad exerciores habitudines. Ut habitu qd ipsam humanitatem accepit qd habbitum. Et autem habitus quadruplex. Unus mutat beneficem et ipse non mutatur. ut stultus per sapientiam. Alius mutatur et mutat ut cibos. Alius qui nec mutat nec mutatur ut anulus adueniens digito. Alius qd mutat et non mutatur ut vestimentum. Et per hanc similitudinem natura humana in christo dicit habitus. qd sic aduenit divina glorie qd non

mutauit ipsam. sed mutata est in mellius: qd impleta est gratia et veritate. **T**o.1. Videlicet gloriam eius: gloriam quasi unigeniti a patre plenum gratie et veritatis te. **D**icit ergo. In similitudine hominum factus. ita tamen qd non mutata: qd habitu inuenientur est ut homo. **S**ed aduentus est qd ex hoc verbo habitu te. aliqui errauerunt. Unde tangitur triplex opinio. 6. distin. 3. sententiarum. **N**atura est qd humanitas Christi aduenit ei accidentaliter. quod est fallum: qd suppositum divinae nature factum est suppositus humanae nature. et ideo accidentaliter non aduenit ei: sed substantialiter. non qd divinitas naturaliter sed substantia predicit de ipso. **E**t hoc etiam excluditur error fortini qui dixit qd Christus purus homo non de virgine. qd dicit enim in forma dei esset. Ergo prius in forma dei erat qd acciperet formam serui ex qua est minor pars: qd non rapina te. **V**incit ergo qd per formam serui meruit. **I**ste excludit error arris qd dixit qd esset minor prior: qd non rapina te. **I**te Nestorij. qui dixit qd unio esset intelligentia in habitatione in corpore dei. deinde inhabitavit hominem et aliud est filius hominis. et alius filius dei. **S**ed rabanus dicit qd plus incarnatione nominat exinanitionem. **C**onstat autem qd passer inhabitat et spousus. ergo et ipsi sunt exinaniti qd est fallum. Item dicit semetipsum exinanuit. ergo ideo est qui exinanit et exinanire. Sed huiusmodi est filius dei. qd ipse semetipsum exinanuit. ergo est unio in persona. Item Aribertus qui dixit qd ex duabus naturis resultat etiam una natura. Ergo non accepit formam seruum: sed quandam altam. quod est contra hoc. **I**te valentinus qui dixit qd attulit corpus de celo. **I**te apollinaris qui dixit qd non habuit anima. Sic enim non esset in similitudine hominum factus. **C**onuide cum dicit. Humiliauit semetipsum te. commendans humilitatem Christi quo ad mysticum passionem eius. Et primo ostendit humilitatem Christi. Secundo modum ibi. Factus obediens te. Et ergo homo sed valde magnus qd idem est deus et homo. et tamquam humiliatus te. **E**ccl. 3. Quanto magna est humilia te in omnibus. **M**att. 26. Dicite a me quia mitis sum et humilis corde te. **C**odus humilationis est signum humilitatis et obedientie. qd propter superbum est sequitur propter voluntatem. qd superbus querit altitudinem. Ad rem autem altam pertinet qd non regulet alio. sed ipsa alia regulet. Et ideo obedientia contraria est superbia. Unde volens ostendere perfectionem humilitatis et passionis Christi dicit: qd factus est obediens. qd si fuisset passus non exobediret: ita non fuisset ita commendabilis. qd obedientia dat meritum passionis nostris. Sed quoniam factus est obediens? Non voluntate divina: quia ipse est regula. sed voluntate humana quae regulata est in omnibus secundum voluntatem paternam. **M**att. 26. Veritatem non sicut ego volo: sed sicut tu. Et conuenienter introducit in passione obedientiam. qd prima prevaricatio est facta per inobedientiam. **B**o. 5. Sicut enim per inobedientiam unius hominis peccatores constituti sunt multi: ita et per obedientiam unius hominis iusti constituti multi te. puer. 21. Ut obediens loqueretur victoriam. Sed qd magna et commendabilis sit obedientia patet. qd tunc est obedientia magna quando sequitur imperium alterius contra motum proprium. Motus autem voluntatis humanae ad duo tendit. ad vitam et ad honorem. sed Christus non recusat mortem. 1. Pe. 3. Christus semel per peccatis nostris mortuus est te. Item non fugit ignominiam. Unde dicit. Mortem autem crucis est ignominiosissima. **S**ab. 2. Mortis turpissima comedem nemus eum. te. Sic ergo nec refutat mortem nec genus mortis.

Lectio tertia

Explanatio sancti Thoime

Dopter quod et deus exaltauit illum: et donauit illi nomen quod est super omne nomen: ut in nomine eius omne genu flectatur: celestium: terrestrium: et infernorum: et omnis lingua confiteat: quia dominus iesus christus in gloria est dei patris. Itaque charissimi mei sicut semper obedistis non in presentia mei tantum: sed multo magis nunc in absentia mea cu[m] me tu et tremore vestram salutem operamini. Deus enim qui operatur in vobis et yelle et perficere per bona voluntate.

Supradicte commendavit xpi humilitatem: hic commendat eius prenum quod est exaltatio et gloria. *Luc. 14. et 18.* *Qis quis se exaltat humiliabitur et qui se humiliat exaltabitur.* *Job. 22.* Qui humiliatus fuerit erit in gloria. *rc.* Nota triplex exaltatione xpi secundum ad gloriam resurgentis ibi. Propter quod *rc.* Quod ad notificationem sue diuinitatis ibi. Et donauit *rc.* et secundum ad reuerentiam totius creature ibi. Ut in nomine eius. Dicit ergo. Dopter quod et deus exaltauit illum secundum et de morte resurgeret. Item de mortalitate ad immortalitatem. *Ro. 6.* Christus resurgens ex mortuis iam non moritur: mors illi ultra non dominabitur *rc.* *p[ro]p[ter]* *De* *xp[ist]i* *et* *exaltavit* *me* *non* *moriari* *sed* *vivam* *et* *c.* Item exaltauit eum in dextris suis constituendo. *Eph. 1.* Constitutes illum ad dexteram suam in celestibus supra omnem principatum et potestatem et virtutem et dignitatem et omne nomen secundum. *Qz* verus est quod alij exaltantur in gloria et in immortalitate: sed iste plus quia dedit ei nomen *rc.* Nomen autem imponit ad significandum rem aliquam: et tanto nomen est altius quanto res significata per illud est altior. et ideo nomen diuinitatis est altius. *p[ro]p[ter]* *Domine d[omi]n[us] n[ost]r[us] x[rist]us* *rc.* Ergo hoc nomen ut deus diceret et esset dedit isti secundum xpi pater tanquam vero deo. Sed fortinus dicit quod hoc ponit hic sicut premium humilitatis xpi: et dicit quod non est verus deus. *h[oc] q[ui]* sit sibi data quedam eminentia creature et similitudinem diuinitatis quod non est verus: quod dictum est supra. Cum in forma dei esset *rc.* Dicendum ergo est quod in xpi est duplex natura et unum suppositum. *H*ec enim persona deus est et homo: et ideo potest hoc duplicitate exponi. Uno modo ut donauerit ei hoc nomen pater in quantum est filius dei: et hoc ab eterno per generationem eternam que donatio nihil est aliud quam eterna eius generatio. *Ro. 5.* Sicut pater habet vitam in semetipso: sic dedit et filio vitam habere in semetipso *rc.* Alio modo de xpo homine: et sic pater dedit illi homini nomen ut deus esset: non per naturam: quia alia est natura dei: et alia hominis: sed ut esset deus per gratiam non adptionis sed unionis: ut simul esset deus et homo. *Ro. 1.* Predestinatus est filius dei in virtute *rc.* ille secundum quod factus est ex semine dauid secundum carnem. At hec est expositione augustini secundum intentionem apostoli. Simile babek *Aet. 2.* Certissime sciat omnis dominus *rc.* Prima autem est ambonis. Sed queris quod cum ad vitram expositionem humiliorum *rc.* Dopter hoc *rc.* premium non precedit meritum. Non ergo eterna generatio et incarnationis est premium passionis xpi: quod precedit. Sed dicendum est quod in sacra scriptura dicitur aliquid fieri quod inotescit. Donauerit ergo id est fecit manifestum mundo quod hoc nomen haberet. Hoc enim manifestatum est in resurrectione: quod annum non erat secunda divinitas xpi. At huic recordat texus sequens. quasi non donauerit quod non haberet. sed ut hoc o[mn]es venerent. Et ponitur duplex veneratio secundum in subiectione operis et in confessione oris ibi. Et

omnis lingua *rc.* Dicit ergo. Et dedit illi nomen quod est super omne nomen. etiam secundum homo. Ideo subdit. At in nomine Iesu quod est nomen bonis omne genu flectat. *Phil. 2. et Isa. 45.* Mibi curuabunt omne genu. *rc.* Sed hic erat origenes. quod cu[m] audiuit quod omne genu flectat quod est reuerentia exhibere creditur futuri quandoque quod omnis creatura rationalis sive angeli sive homines sive demones subiacerent xpo subiectione charitatis. Sed contra hoc est illud *Matth. 25.* Te maledicti in igne eternum *rc.* Sed dicendum est quod est duplex subiectio. Una voluntaria et alia involuntaria. Et est futurum quod o[mn]es angelii secundum xpo subiaceant voluntarie: et ideo dicit omne genu flectatur. Et ponitur signum per signato. *p[ro]p[ter]* Adorare eum omnes angelii eius. Item et homines. *p[ro]p[ter]* Omnes gentes quos fecisti venient et adorabunt coram te dominus glorificabit nomen tuum *rc.* Et quod demones licet involuntaria. *Fac. 2.* Demones credunt et contrepiscunt *rc.* Deinde cum dicit. *O*mnis lingua confiteat *rc.* Ponitur exhibitor reuerentie in confessione oris. *O*mnis lingua secundum celestium terrestrium et infernorum. Non de confessione laudis dicitur hoc respectu infernorum sed de coacta que sicut per recognitionem dei *Isa. 40.* Uidebit omnis ergo pariter quod os domini locutum est *rc.* *p[ro]p[ter]* Confiteant nomini tuo quoniam terribilis et sanctus est *rc.* Et hoc quod dominus Iesus christus *rc.* Me secundum bono in gloria *rc.* Non dicit in similitudine in eadem *Ro. 5.* Omnes honorificant filium sicut honorificant patrem. *C*onstat notandum est quod in principio dicitur. *N*isi cum in forma *rc.* *H*ic dicit In gloria. quod futurum erat quod illud quod ab eterno habuit omnibus inotesceret. *Et Ro. 17.* Clarifica me tu pater apud temetipsum clararite quod habuisti prius quam nunc sicut apud te. *D*einde cu[m] dicitur. Itaque fratres *rc.* Concludit exhortatio. *A*t circa hoc tria facit. quod primo horum ad bene agendum. Secundo ostendit quod debent agere ibi. *O*mnia autem *rc.* Tertio quo fructu ibi. *V*eritatis *rc.* Item prima in tres. *Quia* prima cōmemorat paternitatem obedientiam. Secunda ostendit quod agere debent ibi. Non in presentia *rc.* Tertio dat fiduciam adimplendi ibi. *D*ensis enim *rc.* Dicit ergo. Itaque ex quo xps sic se humiliavit et propter hoc est exaltatus debet scire quod si humiliari amini exaltabitur. et hoc debet facere quod semper obediens. *E*t facit mentionem de obedientia commendando bonorum et hoc ideo quod per obedientiam intelligit omnis virtus: quod ex hoc est homo iustus qui mandata dei custodit. *Ro. 6.* Servi estis eius cui obediens sive peccati ad mortem sive obedientiam ad iustitiam *rc.* Item omne bonum quantumcumque bonum est quod se per obedientiam redidit melius. *Puer. 21.* Ut obediens loqueretur victoriam. Item quod obedientia inter alias est maxima. Non ostende de rebus exterioribus est magnus: sed matutis si de corpore: sed maximus si de anima et voluntate tua quod fit per obedientiam. *I. Reg. 15.* Melior est obedientia quam victimae et auscultare magis quam offrire ad ipsem arietum *rc.* Sed si sic feceris horror ut sic faciat de cetero. *D*einde cum dicit. Non in presentia *rc.* ostendit quid agere debeant. *A*t primo monet ut agant fideliter. quod seruus infidelis non servat nisi quoniam videt: quod non curat nisi placere: *h[oc]* fidelis semper bene operatur: et ideo dicit. Non in presentia mea tuis quia sic videt et non faciat ex intinctu bone voluntatis. *Eph[es. 6.* Non ad oculum seruientes quod hominibus placentes. sed ut seruus christi facientes voluntatem dei: et animo cum bona voluntate seruientes domino et non hominibus *rc.* Secundo ut humilietur ibi. *C*um metu et tremore. *S*ic enim non timeret sed humilietur. *I. corin. 10.* Qui se existimat stare videat ne cadat *rc.* *P*rouer. 28. *B*eaus homo qui semper est pauidus. *p[ro]p[ter]* Seruite domino in timore: et exultate ei cum tremore. *T*ertio salubriter

in epistolam ad Philippenses II.

Ibi. **A**estram salutem operamini. **M**ath. 10. 7. 14. **Q**ui perseverauerit usque in finem: hic saluus erit. **D**einde cum dicit. **D**eus est enim tecum. **C**onfirmat fiduciam et excludit quatuor falsas existimaciones. **T**anquam hominum credentium quod homo per liberum arbitrium possit salvare absque divinito auxilio. **C**ontra hoc dicit. **D**eus tecum. **J**oh. 14. **D**atur in me manens ipse facit opera tecum. 2. 15. **S**ine me nihil potestis facere. **A**lius omnino negat liberum arbitrium. dicentes quod homo necessitatur a fato vel a prouidentia divina. **E**t hoc excludit cum dicit. **I**n vobis. quia interius per instinctum mouet voluntatem ad bene operandum. **E**st. 26. **O**mnia enim opera nostra operatus est in nobis. **T**ercia pelagianorum sicut et primi dientium electiones in nobis sed prosecutiones operum in deo: quia velle est a nobis sed perficere est a deo. **E**t hoc excludit dicens: **V**elle et perficere. **R**oma. 9. 2. **N**on est volentis scilicet velle sine auxilio dei. nec currentis scilicet currere. sed misericordis est dei. **Q**uarta quod deus facit omne bonum in nobis et hoc per merita nostra. **H**oc excludit cum dicit. **P**ro bona voluntate scilicet sua non pro meritis nostris: quia ante gratiam dei nihil boni meriti est in nobis. ps. **B**enigne fac domine in bona voluntate tua tecum.

Lectio quarta.

Omnia autem facite sine murmurationibus et hesitationibus: ut sitis sine querela et simplices filii dei sine reprehensione in medio nationis praeue et peruerse: inter quos luctus sicut luminaria in mundo; verbum vite continetes ad gloriam meam in die Christi. quod non inuacuum cucurri: neque inuacuum laborauimus et si emulor supra sacrificium et obsequium fidei vobis gaudeo et congratulor oibus vobis Idipm autem et vos gaudete et congratulamini mihi. Spero autem in domino Iesu tymotheum me cito mittere ad vos: ut ego bono animo sim cognitus que circa vos sunt. Neminem enim habeo tam uanitatem qui sincera affectio ne pro vobis sollicitus sit. Quis enim que sua sunt queruntur: non que Iesu Christi. Experimentum autem eius cognoscere: quoniam sicut patri: filius mecum seruivit in euangelio. Hunc igit spero me mittere ad vos. mox ut video quod circa mesunt. Cofido autem in domino. quoniam et ipse veniam ad vos cito. Necessarium autem existimauimus epaphroditum fratrem et cooperatorem et comitatem meum: vestrum autem apostolum: et ministerum necessitatis mee mittere ad vos. quoniam quidem oes vos desiderabat: et mestus erat propterea quod audieratis illius infirmatum. Nam et infirmatus est usque ad mortem sed deus misertus est eis. Non solus autem eius verum etiam et me. ne tristitia super tristiciam habere. Estimationis ergo miseri illius: ut viso illo iterum gaudetis. et ego sine tristitia sim. Excipite itaque illius cum omni gaudio in domino et eiusmodi

cum honore habetote: quoniam propter opus Christi usque ad mortem accessit. tradens animam suam: ut impleretur id quod ex vobis debeat erga meum obsequium.

Supra apli induxit ad faciendum opera salutis: hic docet eos modum faciendi. **A** primo docet ipsum modum. **S**econdo assignat rationem eius ibi. **U**ti sitis tecum. **D**ocet autem duplum modum faciendi: ut scilicet sine murmure et sine dubitatione. **O**pera enim virtutum sunt difficilima. et nihil habet locum murmuratio. **C**orinth. 10. Neque murmuraveritis sicut quidam eorum murmurauerunt et perierunt ab extermitatore. **E**t ne dubitetis an fiant. **J**aco. 1. **Q**uis enim hesitans similis est fluctui maris qui a vento mouetur et circumferetur. Ponit autem huius rationem. et primo ex parte eorum. **S**econdo ex parte apli ibi. **A**d gloriam tecum. **C**irca primum ponit triplex ratio. **P**rima in coparatione ad fidèles cum dicit. **U**ti sitis sine querela. **L**uce. 1. **I**ncedentes in oibus mandatis et iustificationibus domini sine querela tecum. **S**ine peccato autem nullus est potest sed bene sine querela. **A**nde ad hoc monet. **G**erendo in coparatione ad deum ibi. **S**implices tecum. **F**ilius enim est similis patri. **D**eus autem simplex est. unde simplices sumus sicut filii dei. quod est quoniam intentio est ad unum. **J**aco. 1. **U**ir duplex anno inconsans est in oibus vijs vijs tecum. **M**ath. 10. **E**stote prudenter sicut serpentes et simplices sicut colubre. **T**ercio in coparatione ad infideles ibi. **S**ine reprehensione tecum. et ut binus habeat ad infideles: ut scilicet sine offensione in medio nationis praequantur ad mala opera. et peruerse quantur ad infidelitatem. **E**t hoc est quoniam non potest infamari ab eis. **T**ymoth. 5. **F**ullula occasionis datus aduersario maledicti gratia tecum. **E**t huius ratio ponitur ibi. **I**nter quos tecum. **Q**uia qualitercum mundus variet luminaria celi clara manent. **M**ath. 5. **Q**uos estis lux mundi tecum. **L**ucens non quantur ad essentiam quod sit tantum deus lux est. **J**o. 1. **E**t visita erat lux hominum tecum. **A**t vero sancti non sic. **J**o. 1. **N**on erat ille lux tecum. **S**ed sunt lux in quantitate habet aliquid lucis illius qui erat lux hominum. scilicet verbi dei irradiantis nobis. **E**t ideo dicit verbum vite continentibus. scilicet verbum Christi. **J**o. 6. **D**ñe ad quem ibimus: verba vite eternae habebis tecum. **P**uerna pedibus meis verbum tuum tecum. **D**einde proportionatione ex parte apli ibi. **A**ad gloriam meam. **C**redo manifestat rationem: quod subdit debet bene agere etiam ut credit in gloriam prelatorum. **L**orem enim est gloria quoniam subdit sunt binis instruti. **P**rover. 10. **F**ilius sapiens letificat patrem tecum. 1. **I**hes. 2. **V**os enim ellis gloria nostra tecum. **E**t hoc in die Christi. quoniam scilicet adducet secum fidèles. **E**t hoc propter duo est ad gloriam scilicet propter laborem in predicione. propter passionem non mortis quam sustinuit. **E**t id dicit. **Q**uoniam non inuacuum curri nec inuacuum laborauimus. **C**ursum dicit predicationem propter agilitatem. quod a iherusalem usque ad hispaniam tres labores propter contradictiones et penas quas pertulit. et hoc non in uani. immo in multo fructu. **I**. cor. 15. **B**eatitudo eius in me vacua non fuit. Item propter passionem ibi. **S**ed et si immitior. **C**onuertentes enim aliquos quasi de illis quos conuertit offerunt sacrificium deo. **S**ed quoniam offertentes a tyrannis occisi sunt super sacrificium sicut habet Luce. 13. **E**t ideo dicit. **O**fero deo sacrificium de vobis. sed si contingit quod ego super hoc immitior. id est ad occasionem sacrificii conversionis vestre occidam gaudeo propter me. **J**aco. 1. **O**mne gaudium existimat fratres mei cum in temptationes varias incideritis tecum. **E**t congratulor vobis quod habetis fidem etiam cum periculo persone mee cui et in hoc congratulamini. **E**t ideo dicit. Idipm gaudete et congratulamini mihi. **R**oma. 12. **G**audere cum gaudetibus. **D**einde cum dicit. **S**pero autem tecum. proponit in exemplu di-

Explanatio sancti Thome

scipulos suos, et p̄io tymotheli. Scđo epaphroditi ibi. Necessariū autē tc. Circa prīmū primo premittit missio nē tymorbei. Scđo cōmendat eū ibi. Neminē tc. Tersio innuit tempus missionis ibi. Hunc ligē tc. Dicit ergo. Spero tc. Rotandū est q̄ aplū sic habuit fiduciaz in deo q̄ etiā minima attribuebat deo. 2^c. cor. 3. Nō q̄ sufficiētes sumus cogitare aliqd a nobis quasi ex nobis. sed sufficiēta nostra ex deo est. Tittera est plana. Ne inde cōmendat eū et primo ex charitate ad eos. Scđo ex deuotioē ad aplū ibi. Experimentū tc. Et si facit bonū mediator. q̄ illos diligit hic venerat. Hęz primo ponit cōmendationē. Scđo exponit ibi. Omnes eū que tc. Dicit ergo. Dito tc. Quia neminē tc. sc̄z in profecrū vīm. ps. Qui ibahitare facit vni^m moia in domo. Qui sollicitus sit. Ro. 12. Qui p̄eest in sollicitudine. Sin- cera affectioē. q̄z solū p̄pter deū. 2^c. cor. 1. Ex sinceritas te sicut ex deo coaz deo in xp̄o loquimur. Ratio aut̄ qua re. Neminē tc. q̄t oēs que tc. l. nō que ad salutē primo rū et ad honoreū dei querunt. sed que ad lucrū et gloriā que rū et que sua sunt. Sed nūquid lucas et epaphroditū et alij qui erāt cū aplō querebāt que sua sunt? Respōdo. Dicendū est q̄ in societate aplū plures erāt qui hoc querebāt qui et deseruerūt eū. 2. tymoth. 4. Demas eū me dereliquit diligēs seculū et abiit thessalonica. crescēs in galatiā. tytus in dalmaciā. lucas est necuz solus. Sed cōsuetudo est q̄ aliquā scriptura loquit̄ de nonnullis sicut de oībus. Jere. 6. A minori quippe vīsos ad maiorē oēs avaricie student. et ap̄pheta vīsos ad sacerdotē cūcti sc̄iūt dolū tc. At ideo est distributioē acomoda. Et q̄o se habet ad me q̄ per experimentū tc. Quasi esset sp̄ealis filius. 1^c. cor. 4. Ideo misi ad vos tymothēū qui est filius meus charissimus et fidellus in vñ tc. Hunc ergo sic sollicitū pro vobis sic mihi carū spero tc. Sed quare nō statim? Et sc̄lēndū et aliter est de xp̄o et de alijs sanctis. In xp̄o eū est plenitudo gratiāz. vnde habuit semper noticiā oīm. nō sic alijs sancti. Unde aplū preuidesbat aliqua de futuri circa se: alij ignorabat. Et sic non renelatū erat sibi an deberet liberari de vinculis. et ideo dicit. Vox tc. q̄ si dēc̄ facultas personaliter veniā. Et ideo cōfido tc. Sed liberat̄ a vinculis nō fuit ps. Am̄ tu illuminas lucernā mēa dñe: deus meus illumina tenebras meas. Temp̄ eū aliquid tenebrosum est in sanctis. Deinde cū dicit. Necessariū tc. pp̄onit in exemplum aliū suūz discipulū. sc̄z epaphroditū. Et primo describit ipm. Scđo ostendit quo suscipiat̄. ibi. Excipite tc. Circa prīmū duo fact. q̄z primo cōmendat eū. Scđo ostendit causam missionis ibi. Nuoniā quidē tc. Tercio eaz exponit ibi. Basz et infirmatus est tc. Dicit ergo. Necesariū tc. Rominat aut̄ cum fratre. p̄pter fidē. Mat. 23. Omnes vos fratres esis tc. Cooperatorē sc̄z in labore predicationē. Prover. 18. Frater qui iuuat a fratre qua si ciuitas fortis tc. Et comilitonē tc. q̄z simul passiūribulationē. 2. tymoth. 2. Labora sicut bonus miles xp̄i ieu- su tc. Apostolū. 1. doctorē. Hic fuit ep̄us philippensū et missus ab eis ut scrivaret ap̄lo. et ideo dicit. Ministrū necessitatis mee. Infra. 4^a. Repletus sum acceptis ab epaphroditō qui misit̄ in odoreū suauitatis hostiā accep̄ta placēte deo tc. Sed quare ad satissimē dēderis quo desiderio sperabat videre vos. Ro. 1. Desidero eū vos tc. Item ad subueniēndū sue tristis: q̄z tristis erat de vestra tristitia qui audiuit̄ eū infirmari. Et exponit cām que est infirmitas sua vīsos ad mortē fin̄ iudiciū medicor̄. nō aut̄ fin̄ p̄udentiā diuinā. sed ad honoreū dei. Job. 11. Infirmitas hec nō est ad mortē: sed p̄ gloria dei tc. sed deus misertus est eius. ps. Misere re mei deus q̄st̄ in firmūe sum tc. Et nō solū tc. q̄z tristitia temporale et naturale habui de afflictioēibus suis sicut et

xp̄o. **T**Consequēter cōcludit missiōnē et p̄ter littera. et ostendit quo recipiat̄. et scđo huius cās. Recipiēdus est honorific in dño cuius est minister. Gal. 4^a. Sicū an gelū dei excepsit̄ me sicut xp̄m ieu- 1. thymo. 5. Qui bene p̄funt p̄bi duplii honore digni habeant marie qui laborāt̄ in verbo et doctrina tc. Et hoc p̄pter tc. i. p̄pter deū et salutē fideliū vīsos ad mortē Job. 15. Māiorē charitatē nemo habet ut aliam suā ponat quis p̄ amicis suis tc. Tradēs. Jo. 10. Bonus pastor animā suā po nit p̄ ouibus suis tc. Et hoc ut impleret quod vos per sonaliter non potuistis circa meū obsequiū.

Capitulum tertium.

DEcetero fratres mei gaudete in domino. eadē vobis scribere mihi quidez non pigrum vobis au tem necessariū. Vide canes: videte malos operarios. videte conciōnem. Nos enī sumus circumcisio qui spiritu ser uimus deo et gloriamur in xp̄o ieu- et non in carne fiduciam habentes: quanq̄ et ego ha beo cōfidentiam in carne. Si quis alijs vī detur confidere in carne ego magis circūci sus octauo die et genere israel: de tribu beniamin. hebreus ex hebreis. scđm legē pha riseus. scđm emulationem persequeſ eccliam dei scđm iusticiam que in lege est conuersatus sine querela. Sed que mihi fuerūt lucra: hec arbitratuſ sum p̄pter xp̄m detrimenta. Eruntamen existimo omnia detrimentū esse p̄opter eminentem scientiam ieu- xp̄i domini mei p̄opter quezomnia detrimentum feci et arbitror ut stercoz ut xp̄m lucrificā ut et inueniar in illo.

Proposuit exempla que sequi debet: hic ostendit quo rū exempla debet vitare. Et circa hoc tria facit. q̄z p̄io premittit quos vitare debet. Scđo exemplū vitandi per queritatiōē sancrox ibi. Vox cū tc. Tercio inducit ad vitandū eos quos illi reputabat imitabiles ibi. Imitatores mei tc. Itēz prima pars dividit̄ in tres particulas. q̄z primo premittit finez huius doctrine. Scđo scriben di necessitatis ibi. Eadem vobis tc. Tercio necessitatis rationē ibi. Vide te tc. Intentio amonitiōis est remouere fidelos gētes a legalib⁹ ad quod quidaz eos inducebāt. Et ideo dicit. O fratres. sc̄z p̄ fidē. decetero. i. post q̄ vobis monui vi. 5. Audite in dño tñ non in legalib⁹ obseruatijs. Abac. 3. Ego aut̄ in dño gaudebo et exultabo in deo ieu- meo tc. Et hoc q̄z eadē que dixi in p̄ntia non est milbi pigrū vobis scribere in absentia. Herba eū de facilī transiūt sed scripta manet. Ecc. 18. Sapientia scribe in tpe vacuitatē tc. Jude. 1. Dēm sollicitudinē faciē scribi dī vobis de cōi vestra salute necesse habui scribere vobis tc. Ro. 15. Audacius scripsi vobis frēs ex pte tanq̄ in memorīa vos reducēs tc. Et cāb⁹ necessitatis est q̄z instat seductores et ideo oportet instatiūs veritatiē scribere. Un̄ dicit. Vide te. i. obfuate tc. Et tria de his dicit. sc̄z leuiciā cordis irrationalib⁹. Un̄ dicit. Canes. Slo. Natura canis est ut statim et ira latret: nō ex ratio ne sed ex cōsuetudine. Sic et illi. Isa. 5. 6. Canes impu dentissimi neficerūt saturitatē. ipsi pastores nescierunt intelligentiā tc. Apoc. vlti. 3. oīis canes tc. Scđo pers